

Iratkézbesítés - Belgium

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban az „iratkézbesítés” jogi fogalma? Miért vonatkoznak speciális szabályok az iratkézbesítésre?
- 2 Mely iratokat kell hivatalosan kézbesíteni?
- 3 Ki felel az iratok kézbesítéséért?
- 4 Címmel kapcsolatos megkeresések
 - 4.1 A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján e tagállam megkeresett hatósága megkísérli-e hivatalból megállapítani a kézbesítendő iratok címzettjének tartózkodási helyét, amennyiben a címzett már nem tartózkodik a megkereső hatóság által ismert címen?
 - 4.2 A külföldi igazságügyi hatóságok és/vagy a bírósági eljárások felei számára e tagállamban hozzáférhető-e azok a nyilvántartások vagy szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik az illető személy aktuális címének megállapítását? Ha igen, milyen nyilvántartások vagy szolgáltatások léteznek, és mi a követendő eljárás? Milyen esetleges díjat kell fizetni?
 - 4.3 E tagállam hatóságai hogyan kezelik a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet alapján küldött, egy személy aktuális címének kiderítésére irányuló megkereséseket?
- 5 A gyakorlatban általában hogyan kézbesítik az iratokat? Igénybe vehetők-e alternatív kézbesítési módok (a lenti 6. pontban említett helyettesítő kézbesítésen kívül)?
- 6 Polgári eljárásokban megengedett-e az elektronikus iratkézbesítés (bírósági vagy bíróságon kívüli iratok elektronikus távközlési eszközök – például e-mail, internetalapú biztonságos alkalmazás, fax, sms stb. – útján történő kézbesítése)? Ha igen, milyen típusú eljárások esetében vehető igénybe ez a kézbesítési mód? Vonatkoznak-e korlátozások az iratkézbesítés módjának hozzáférhetőségére/igénybevételére attól függően, hogy ki a címzett (jogi szakember, jogi személy, vállalkozás vagy egyéb gazdasági szereplő stb.)?
- 7 „Helyettesítő” kézbesítés
 - 7.1 E tagállam joga alapján megengedettek-e más kézbesítési módok olyan esetekben, amikor nem lehetett kézbesíteni az iratokat a címzettnek (pl. otthoni címre küldött értesítés, vagy végrehajtói irodába, illetve postai vagy hirdetményi úton történő kézbesítés)?
 - 7.2 Más módok alkalmazása esetén mikor minősülnek kézbesítettnek az iratok?
 - 7.3 Ha a kézbesítés másik módja az irat meghatározott helyen (pl. postahivatalban) történő letétbe helyezése, hogyan tájékoztatják a címzettet e letétről?
 - 7.4 Mi annak a következménye, ha a címzett megtagadja az irat átvételét? Kézbesítettnek tekintendők-e az iratok, ha jogszerűtlenül tagadták meg az átvételt?
- 8 Postai kézbesítés külföldről (a kézbesítési rendelet 14. cikke)
 - 8.1 Ha külföldről érkező iratot postai úton kézbesítenek a címzettnek ebbe a tagállamba, és az adott helyzetben kötelező a tértivevény használata (a kézbesítési rendelet 14. cikke), akkor postai úton csak magának a címzettnek kézbesítik az iratot, vagy a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok értelmében ugyanazon a címen más személy részére is kézbesíthetik az iratot?
 - 8.2 E tagállam postai kézbesítésre vonatkozó szabályai értelmében hogyan teljesíthető a külföldről érkező iratoknak az 1393/2007/EK kézbesítési rendelet 14. cikke szerinti kézbesítése, ha a kézbesítési címen sem a címzett, sem az átvételre jogosult más személy (ha ez a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok alapján lehetséges – lásd fent) nem volt elérhető?

- 8.3 A postahivatal konkrét határidőt biztosít-e az iratok átvételére, mielőtt kézbesítetlenként visszaküldené azokat? Ha igen, hogyan tájékoztatják a címzettet arról, hogy a postahivatalban küldeményt vehet át?
- 9 Van-e bármilyen írásbeli bizonyíték arra, hogy az iratot kézbesítették?
- 10 Mi történik, ha a címzett valami probléma miatt nem kapja meg az iratot, vagy a kézbesítés jogsértő módon történik (például az iratot egy harmadik személynek kézbesítik)? Lehet-e mégis érvényes az irat kézbesítése (pl. lehet-e orvosolni a jogsértéseket) vagy ismételten meg kell kísérelni az irat kézbesítését?
- 11 Kell-e fizetnem az irat kézbesítéséért, és ha igen, mennyit?

1 Mít jelent a gyakorlatban az „iratkézbesítés” jogi fogalma? Miért vonatkoznak speciális szabályok az iratkézbesítésre?

A bírósági eljárások során rendkívül fontos a kommunikáció. Az eljárásban részt vevő felek és a bíró számára alapvető fontosságú, hogy tisztában legyenek a felperes állításaival, az alperes észrevételeivel, az eljárási folyamattal, valamint a bíróság döntésével. Az a fél, amelyik nem ért egyet a bírósági határozattal, és magasabb szintű bíróság előtt fellebbezést terjeszt elő, a többi felet köteles tájékoztatni erről a döntéséről iratok (például a kereset, a kérelem, a bírósághoz benyújtott beadványok, határozatok, fellebbezések stb.) rendelkezésre bocsátásával vagy megküldésével. Itt most nem magukról az iratokról esik szó, hanem arról a módról, ahogyan azokat a feleknek és adott esetben, a bíróságnak eljuttatják. A vonatkozó szabályokat az igazságügyi törvénykönyv (*code judiciaire*) 32–47. cikke tartalmazza.

Belgiumban különbséget tesznek a közlés (*notification*) és a végrehajtói kézbesítés (*signification*) között.

A végrehajtói kézbesítés lényegében valamely irat kormányzati tisztviselő útján történő átadását jelenti egy másik személynek. Belgiumban ez a tisztviselő a bírósági végrehajtó. A gyakorlatban a bírósági végrehajtó kézbesíti az irat hiteles másolatát az érintett személynek.

A bírósági végrehajtó különböző hivatalos iratokat adhat át Önnek (a továbbiakban: végrehajtói kézbesítés vagy kézbesítési igazolás). A legismertebbek ezek közül a következők:

- idézés a bíróság előtti megjelenésre;
- határozat kézbesítése (véltetően fizetési meghagyással együtt);
- fizetési meghagyás;
- helyiség kiürítésének elrendelése;
- lefoglalás (például a személyes vagyontárgyai, berendezési tárgyai közül);
- előzetes értesítés kézbesítése;
- ...

Az irat közlése során, szemben a végrehajtói kézbesítéssel, a bírósági iratot (annak eredeti vagy másolati példányát) postai úton, vagyis kormányzati tisztviselő közreműködése nélkül küldik meg.

A végrehajtói kézbesítés időpontjának jelentősége van.

Idézés esetén be kell tartani bizonyos határidőket, amelyeknek el kell telniük a kézbesítés időpontja és az ügyben kitűzött első bírósági tárgyalás között.

Határozat kézbesítése esetén a kézbesítés időpontjától kell számítani a kifogás vagy bármely rendelkezésre álló jogorvoslat benyújtására nyitva álló határidőt.

Általában véve az iratokat kézbesítik. A közlést jogszabályban meghatározott egyedi esetekben alkalmazzák.

A hivatalos iratot (*l'exploit de signification*) a végrehajtást foganatosító bírósági végrehajtónak alá kell írnia és a bíróságokról szóló törvény 43. cikkében foglaltak szerint annak tartalmaznia kell az alábbiakat, ezek hiányában ugyanis érvénytelen:

1. a kézbesítés napja, hónapja, éve és helye;
2. annak a személynek a családneve, utóneve, foglalkozása, lakóhelye és, adott esetben, a kereskedelmi vagy cégnyilvántartásban feltüntetett eljárási minősége és adatai, akinek a kérésére a hivatalos iratot kézbesítik;
3. a hivatalos irat címzettjének családneve, utóneve, lakóhelye, vagy, lakóhely hiányában, tartózkodási helye és, adott esetben, annak megjelölése, hogy milyen minőségben jár el;
4. annak a személynek a családneve, utóneve és, adott esetben, eljárásban betöltött minősége, akinek a hivatalos irat másolati példányát átadták, vagy akinél egy másolati példányt a 38. cikk (1) bekezdésében megjelölt esetekben elhelyeztek, illetve akinek a címére a 40. cikkben meghatározott esetekben a hivatalos iratot postai úton megküldték;
5. a bírósági végrehajtó családneve és utóneve, valamint az irodája címe;
6. az irat költségeinek részletezése.

Az a személy, akinek a másolatot átadják, az eredeti iratot jóváhagyólag aláírja. Az aláírás megtagadása esetén a bírósági végrehajtó rögzíti ennek tényét az értesítésen.

Az igazságügyi törvénykönyv 47. cikke szerint a bírósági végrehajtó nem kézbesíthet iratot:

1. reggel hat óra előtt vagy este kilenc óra után a nyilvánosság elől elzárt helyen;
2. szombaton, vasárnap vagy munkaszüneti napon (ez a korlátozás nem vonatkozik a büntetőjogi ügyekben végzett kézbesítésre, lásd a semmítőszék ítélkezési gyakorlatát: semmítőszék, 1984. március 27., R.W. 1984-1985., 1093.; Antwerpen, 1975. október 2., R.W. 1976-1977., 1834.), kivéve sürgős esetekben és a békebíró (*juge de paix*) engedélyével az előtte indítható eljárások során kibocsátott idézések esetében, az iratot jóváhagyó bíró engedélyével az előzetes jóváhagyást igénylő iratok esetében, és minden más esetben az elsőfokú bíróság elnökének az engedélyével.

Az irat kézbesítésekor annak a személynek, aki részére a kézbesítés történik, az irat másolati példányát adják át (végrehajtói kézbesítés), a bírósági végrehajtó pedig az irodájában tartja az eredeti iratot, amíg az ügy folyamatban van. Idézés esetében a bírósági végrehajtó nem tartja magánál az eredeti iratot, hanem azt az iratanyaghoz való csatolás céljából megküldi a bíróságnak (a bíróságnak küldött értesítés az idézésről).

Az értesítés másolatának tartalmaznia kell az eredeti iratra vonatkozó valamennyi információt, és azt a bírósági végrehajtónak alá kell írnia (az igazságügyi törvénykönyv 43. cikke), ennek hiányában az értesítés érvénytelen.

2 Mely iratokat kell hivatalosan kézbesíteni?

Jogszabály határozza meg, hogy mely iratokat kell bírósági végrehajtó igénybevételével kézbesíteni, és melyeket kell közölni. Ahhoz azonban túl sokféle irat van, hogy mindet felsoroljuk. Példaként említhetők az idézések, kérelmek, határozatok, fellebbezések és kifogások.

3 Ki felel az iratok kézbesítéséért?

Az iratok kézbesítését bírósági végrehajtó végzi, akinek az iratot személyesen kell kézbesítenie.

A közlésről a bíróság hivatala gondoskodik (ritka esetekben az ügyészi hivatal), ennek során az iratot könyvelt bírósági küldeményként (speciális típusú tértivevényes ajánlott levél útján), illetve egyszerű vagy ajánlott postai küldeményként küldik meg. A könyvelt bírósági küldeményekre vonatkozó szabályok az igazságügyi törvénykönyv 46. cikkében találhatóak.

4 Címmel kapcsolatos megkeresések

4.1 A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján e tagállam megkeresett hatósága megkísérel-e hivatalból megállapítani a kézbesítendő iratok címzettjének tartózkodási helyét, amennyiben a címzett már nem tartózkodik a megkereső hatóság által ismert címen?

Igen.

Belgiumban a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkezelés”) szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének (2) bekezdése alapján kijelölt átvévi intézmények az illetékes bírósági végrehajtók.

A bírósági végrehajtók természetes személyek nemzeti nyilvántartásához való hozzáféréseinek engedélyezéséről szóló, 1986. május 16-i királyi rendelet (*Arrêté royal du 16 mai 1986 autorisant l'accès des huissiers de justice au Registre national des*

personnes physiques) 1. cikke szerint a bírósági végrehajtók a hatáskörükbe tartozó feladataik ellátása érdekében hozzáférhetnek a természetes személyek nemzeti nyilvántartásának létrehozásáról szóló, 1983. augusztus 8-i törvény (*loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques*) 3. cikke első bekezdésének 1-9. pontjában és 2. cikkének második bekezdésében hivatkozott adatokhoz. Az említett adatok közé tartozik különösen az egyes természetes személyek népszerű nyilvántartásban nyilvántartott elsődleges címe (lakóhely).

4.2 A külföldi igazságügyi hatóságok és/vagy a bírósági eljárások felei számára e tagállamban hozzáférhető-e azok a nyilvántartások vagy szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik az illető személy aktuális címének megállapítását? Ha igen, milyen nyilvántartások vagy szolgáltatások léteznek, és mi a követendő eljárás? Milyen esetleges díjat kell fizetni?

Nem.

Főszabályként csak a természetes személyek nemzeti nyilvántartásának létrehozásáról szóló, 1983. augusztus 8-i törvény 5. cikkében hivatkozott belga személyek, állami hatóságok, állami szervek és meghatározott szakma képviselői részére engedélyezhető hozzáférés a nemzeti nyilvántartásban található adatokhoz.

Az engedélyt a nemzeti nyilvántartás ágazati bizottsága (*Comité sectoriel du Registre National*) adja meg, amelyet a természetes személyek nemzeti nyilvántartásának létrehozásáról szóló, 1983. augusztus 8-i törvény 15. cikke alapján a magánélet védelmével foglalkozó bizottságnál (*Commission de la protection de la vie privée*) állítottak fel.

4.3 E tagállam hatóságai hogyan kezelik a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet alapján küldött, egy személy aktuális címének kiderítésére irányuló megkereséseket?

Nem járhatnak el az ilyen megkeresések alapján, kivéve, ha a cím felderítése már megkezdett vagy megindítani tervezett, polgári vagy kereskedelmi ügyre vonatkozó bírósági eljárásban felhasználni kívánt bizonyítás lefolytatására irányuló nyomozási cselekménynek minősül.

A polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet nem határozza meg a „bizonyíték” fogalmát. Többek között szabályozza a tanúk, felek vagy szakértők meghallgatását, az iratok bemutatását, a nyomozási cselekményeket, a tényállás felderítését, valamint a családi és gyermekjóléti szakértővel való konzultációt.

A hivatkozott 1206/2001/EK rendelet 1. cikkének (2) bekezdése szerint nem intézhető kérelem „olyan bizonyítás lefolytatására, amely nem valamely – már megkezdett vagy megindítani tervezett – bírósági eljárásban történő felhasználásra irányul”.

Ezért az 1206/2001/EK rendelet 1. cikkének értelmében főszabályként nem tekinthető bizonyítéknak annak a személynek a címe, akinek valamely bírósági vagy bíróságon kívüli iratot kézbesíteni szükséges, vagy akit ilyen iratról értesíteni kell.

Az 1206/2001/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdése továbbá kifejezetten kimondja, hogy a kérelemben meg kell adni a „felek [...] nev[ét], cím[ét]”.

5 A gyakorlatban általában hogyan kézbesítik az iratokat? Igénybe vehetők-e alternatív kézbesítési módok (a lenti 6. pontban említett helyettesítő kézbesítésen kívül)?

a) Kézbesítés

A végrehajtói kézbesítés módját az igazságügyi törvénykönyv 32-47. cikke szabályozza, és az a polgári és büntető ügyekre egyaránt irányadó.

- Személyes végrehajtói kézbesítés (az igazságügyi törvénykönyv 33-34. cikke)

A bírósági végrehajtó valamely irat kézbesítése során először megkísérli személyesen átadni az irat másolati példányát a címzett részére. Ez a személyes végrehajtói kézbesítés.

Az irat a címzett részére bármely olyan helyen személyesen kézbesíthető, ahol őt a bírósági végrehajtó megtalálja. Ennek nem feltétlenül a címzett lakóhelyén kell megtörténnie; az irat érvényesen kézbesíthető a címzett munkahelyén, az utcán vagy a bírósági végrehajtó saját irodájában.

Arra kell figyelni, hogy a kézbesítés helyének a bírósági végrehajtó illetékességi területén belül kell lennie.

Amennyiben nem áll rendelkezésre a címzett hollétére vonatkozó információ, a bírósági végrehajtó egyből a címzett lakóhelyére megy, abban a reményben, hogy őt ott megtalálja.

Amennyiben a bírósági végrehajtó megtalálja a felet (bárhon is tartózkodjon) és a fél megtagadja az irat másolati példányának átvételét, a bírósági végrehajtó ennek tényét rögzíti az irat eredeti példányán (a másolatot ezt követően az eredeti irathoz csatolja), és úgy kell tekinteni, hogy az irat személyes átadás útján kézbesítésre került.

Jogi személy esetén az irat akkor tekintendő személyes úton kézbesítettnek, amennyiben az irat másolati példányát a jogi személy bírósági eljárásban való képviselését – jogszabály, alapító okirat felhatalmazása alapján vagy a képviselési jogosultság megfelelő átruházása révén – ellátni jogosult képviselője vagy munkavállalója részére adták át. Ezért például egy korlátozott felelősségű társaság esetében az ügyvezető részére teljesített kézbesítés érvényesnek minősül függetlenül attól, hogy az ügyvezető a társaság székhelyén vagy azon kívül tartózkodik.

- Kézbesítés a lakóhelyen/székhelyen (az igazságügyi törvénykönyv 35. cikke)

Amennyiben a személyes végrehajtói kézbesítés nem lehetséges, azt a címzett lakóhelyén kell foganatosítani. A „lakóhely” alatt a címzett népszerűségi nyilvántartásban rögzített elsődleges címét, vagyis a lakcímet kell érteni.

Olyan címzett esetében, aki nem rendelkezik hivatalos lakcímmel, a kézbesítés a tartózkodási helyén is történhet. A „tartózkodási hely” jelenthet bármely egyéb létesítményt, ahol például az érintett személy irodája található, illetve üzleti vagy ipari tevékenységet folytat. A rendőrtiszt erre irányuló utasítás esetén tájékoztatja a bírósági végrehajtót a lakóhellyel hivatalosan nem rendelkező fél tartózkodási helyéről.

Jogi személy esetében a kézbesítés történhet a székhelyen vagy az ügyintézés helyén is, amennyiben a személyes kézbesítés nem lehetséges.

A lakóhelyen történő kézbesítés során az irat másolati példányát a címzett hozzátartozójának, apósának vagy anyósának, tisztviselőjének vagy munkavállalójának adják át. Tizenhatodik életévét be nem töltött gyermek részére nem adható át. A bírósági végrehajtó az irat eredeti és másolati példányán is rögzíti, hogy az irat másolati példányát átvevő személy milyen minőségben járt el (például milyen kapcsolatban áll a címzettel).

- Kézbesítés ellenjegyzéssel (az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (1) bekezdése)

Amennyiben a bírósági végrehajtó az előírt módok egyikén sem tudja kézbesíteni az iratot (az igazságügyi törvénykönyv 33-35. cikke), a kézbesítést az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (1) bekezdésével összhangban foganatosítja, vagyis a hivatalos iratot otthagyja a címzett lakóhelyén, lakóhely hiányában pedig a tartózkodási helyén (kézbesítés ellenjegyzéssel).

Az irat másolati példányát az adott címen a postaládában helyezi el lezárt borítékban (amelyen szerepel a bírósági végrehajtó irodája, a címzett családneve és utóneve, a kézbesítés helye, valamint a „*Pro Justitia – A remettre d'urgence*” [sürgősen kézbesítendő] jelzés).

Postaláda hiányában a bírósági végrehajtó felhatalmazással rendelkezik arra, hogy a másolati példányt, borítékban elhelyezve, bármely módon elhelyezve otthagyja (például az ajtó alá csúsztatva, kapun vagy sövényen áttéve, ragasztószalaggal az ajtóra rögzítve).

A bírósági végrehajtó a hivatalos irat eredeti példányán és a kézbesített másolati példányon feltünteti a másolati példány elhelyezésének napját, időpontját és helyét.

A bírósági végrehajtó legkésőbb a hivatalos irat kézbesítését követő első munkanapon aláírt levelet küld a címzett lakóhelyére, lakóhely hiányában pedig a tartózkodási helyére. A levél tartalmazza a kézbesítés időpontját és idejét, valamint tájékoztatást nyújt arról, hogy a címzett a hivatalos irattal megegyező másolati példányt az irat kézbesítésétől számított három hónapon belül személyesen vagy írásban megfelelően meghatalmazott képviselője útján átveheti a bírósági végrehajtó irodájában.

Amennyiben a címzett a lakóhelyének megváltoztatását kezdeményezte (lakcím megváltoztatása iránti kérelem), a 3. pontban hivatkozott ajánlott levélküldeményt megküldik a népszerűségi nyilvántartásban szereplő címre, valamint az új lakóhelyként bejelentett címre.

Amennyiben a címzett az állami nyilvántartásból való törlését (a lakcíme törlését) kezdeményezte és a bírósági végrehajtó a tényekből alappal nem következtethet arra, hogy a címzett többé valóban nem tartózkodik a lakcímén, elegendő, ha a kézbesítésre az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (2) bekezdésében foglaltak szerint kerül sor (lásd alább).

Az állami nyilvántartásból való törlés kezdeményezése esetén csak abban az esetben lehet az iratot az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (2) bekezdésében foglaltak szerint az ügyész részére kézbesíteni, ha a bírósági végrehajtó meggyőződött arról, hogy a címzett már nem tartózkodik a lakcímén (például a bírósági végrehajtó megállapította, hogy a címzettet a kérdéses címen kilakoltatták) vagy az irat kézbesítésének fizikai akadályja van.

A fent említettek szerint, a közlésre levél, ajánlott levél vagy könyvelt bírósági küldemény formájában kerül sor. A jövőben az elektronikus közlés szintén választható lehetőség lehet.

- A végrehajtói kézbesítés fizikai lehetetlensége (az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (2) bekezdése)

Amennyiben az adott címen felderített tényekből (például a lakóház tűzben megsemmisült, a lakcímen valójában kihasználatlan terület található) az következik, hogy fizikailag lehetetlen a kézbesítést a hivatalos irat másolati példányának a címzett lakóhelyén (vagy lakóhely hiányában, tartózkodási helyén) történő elhelyezésével foganatosítani, a másolati példányt a területileg illetékes ügyésznek adják át.

Az eredeti és a másolati példányon feltüntetik azokat a körülményeket, amelyek indokolták az ügyésznek történő kézbesítést.

Ugyanez vonatkozik arra az esetre, amikor az ingatlant (ahol a címzett lakóhelye található) egyértelműen elhagyták, a címzett pedig nem jelentett be lakcímváltozást (például a kilakoltatás esetén a címzett nincsen jelen). Ilyenkor az iratot az ügyésznek kézbesítik az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (2) bekezdése alapján.

Amint az már említésre került, az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (2) bekezdése szerinti végrehajtói kézbesítés alkalmazandó az állami nyilvántartásból való törlés kezdeményezése esetén, amennyiben a bírósági végrehajtó megállapítja, hogy a címzett valójában nem lakik a kérdéses címen.

Egyik esetben sem érvényes az ügyész részére történő végrehajtói kézbesítés, ha az a fél, akinek a kérésére a kézbesítés történt, tudomással bírt a címzett kézbesítési címéről vagy tartózkodási helyéről.

- Végrehajtói kézbesítés kézbesítési címen (az igazságügyi törvénykönyv 39. cikke)

Amennyiben a címzett kézbesítési címet (kézbesítési megbízottat) jelölt meg, az iratok a kézbesítési címen kézbesíthetők vagy közölhetők. Ez csupán lehetőség, nem pedig kötelezettség. Így nincs oka annak, hogy az iratot miért ne lehetne a (Belgiumban található) tényleges lakóhelyre kézbesíteni a kézbesítési cím helyett (semmitőszék (első tanács), 2010. február 26., J.T., 2010., 6397. sz., 371.; semmitőszék (első tanács), 2012. május 10., R.W., 2012-13., 1212.).

Ez alól az az egyetlen kivétel, amikor a címzett tényleges lakóhelye (vagy székhelye) külföldön található és Belgiumban kézbesítési címet jelentett be, mivel a kézbesítés ebben az esetben csak akkor érvényes, ha az a megjelölt kézbesítési címre történik (az igazságügyi törvénykönyv 40. cikke, lásd szintén: semmitőszék (első tanács), 1997. január 9., R.W. 1997-98., 811., „Amennyiben az a fél, akinek a kérésére a kézbesítés történt, tudomással bír a címzett kézbesítési címéről, e fél köteles gondoskodni róla, hogy a hivatalos iratot erre a címre kézbesítsék; ez nem választás kérdése, hanem kötelezettség, egyúttal közrendi kérdés”).

A másolati példánynak a kézbesítési címen a kézbesítési megbízott részére történő személyes átadása személyes kézbesítésnek tekintendő. A kézbesítés és közlés többé nem lehetséges a megjelölt kézbesítési címen, ha a kézbesítési megbízott elhunyt, már nem lakik az adott címen vagy beszüntette a tevékenységét.

A kézbesítési címet ezért a felek közötti jogviszonyra tekintettel (a felek közötti eljárásban) jelölik ki. Ebből következően csak az adott felek között érvényes és e jogviszonyra korlátozódik. A semmitőszék ezért úgy határozott, hogy valamely elsőfokú eljárási cselekményben (például idézésben vagy beadványban) megjelölt kézbesítési cím csak a teljes elsőfokú eljárásra, a meghozott határozat végrehajtására és (az ellenérdekű fél által) az e határozattal szemben benyújtott fellebbezésre volt érvényes.

Amennyiben a kézbesítési cím kijelölését nem ismételték meg az azt követő eljárások során (például a fellebbezésben), ezekben a későbbi eljárásokban az többé nem volt irányadó (semmitőszék (első tanács), 2003. május 30., R.W. 2003-2004., 974.; semmitőszék (második tanács), 2006. május 10., R.W. 2008-2009., 455.; (semmitőszék (első tanács), 2009. május 29., R.W. 2010-2011., 1561.).

Különbséget kell tenni a „kézbesítési cím” fogalma és a „levelezési cím” fogalma között, erről bővebben a következőkben olvashat.

A nyelvhasználatra vonatkozó szabályozás (az igazságszolgáltatásban biztosított nyelvhasználatról szóló 1935. június 15-i törvény, *loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire*) tekintetében a lefoglalással foglalkozó bíró (*juge des saisies*) egyértelmű határozatot hozott Brugge-ben (lefoglalással foglalkozó bíró, Brugge, 2006. október 11., T.G.R. 2010., 95.): az a hely bír jelentőséggel, ahol a végrehajtói kézbesítésre ténylegesen sor került (a jelen esetben a kézbesítési cím), nem pedig a tényleges lakóhely. A szóban forgó ügyben a felperes és az ellenérdekű fél egyaránt a francia nyelvű régióban lakott. Az idézett fél ugyanakkor a holland nyelvű régióban jelölt ki kézbesítési címet. A felszólalási eljárásban a lefoglalással foglalkozó brugge-i bíró elé idézték (kizárólag holland nyelven). A nyelvhasználatra vonatkozó szabályozás értelmében az idézést holland nyelven kellett megküldeni. A kérdés az volt, hogy kellett-e francia nyelvű fordítást mellékelni hozzá a nyelvhasználatról szóló törvény 38. cikke alapján. A bíró úgy találta, hogy a holland nyelvű idézéshez nem kellett francia nyelvű fordítást mellékelni, mivel a nyelvválasztást kizárólag a kézbesítés helye határozta meg.

- Végrehajtói kézbesítés ismert lakóhely hiányában (az igazságügyi törvénykönyv 40. cikke)

„Azon személyek esetében, akik Belgiumban nem rendelkeznek ismert lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel vagy kézbesítési címmel, a bírósági végrehajtó az irat másolati példányát ajánlott levélküldeményként postai úton küldi meg a külföldi lakóhelyükre vagy tartózkodási helyükre – amennyiben a rendeltetési cím nem szomszédos államban található, úgy légi postai szállítással –, a Belgium és a lakóhelyük vagy tartózkodási helyük szerinti ország között megállapodott egyéb kézbesítési formák sérelme nélkül. Az irat akkor minősül kézbesítettnek, amikor az irat a jelen cikkben foglaltak szerint a postai szolgáltatónak a postázást igazoló bizonyíték ellenében átadásra került.

A Belgiumban vagy külföldön ismert lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel vagy kézbesítési címmel nem rendelkező személyek esetében a kézbesítés azon kerületi ügyész részére történik, akinek a kerületében a kérelem tekintetében eljárni jogosult vagy eljáró bíró található; amennyiben nem terjesztenek vagy terjesztettek kérelmet a bíró elé, az iratot annak az ügyésznek kézbesítik, akinek az illetékességi területén a felperes lakóhelye található, vagy, amennyiben Belgiumban nem rendelkezik lakóhellyel, a brüsszeli ügyésznek.

...

A kézbesítésre bármikor sor kerülhet személyesen, ha az érintettek Belgiumban tartózkodnak.

A külföldre vagy az ügyész részére történő végrehajtói kézbesítés érvénytelen, ha az a fél, akinek a kérésére a kézbesítés történt, tudomással bírt a címzett Belgiumban található lakóhelyéről vagy tartózkodási helyéről vagy kézbesítési címéről, amelyik alkalmazandó”.

A semmítőszék álláspontja szerint ez nem választás kérdése, hanem olyan kötelezettség, amely egyúttal közrendi kérdés is (semmítőszék, első tanács, 1997. január 9., R.W. 1997-1998., 811.).

Az a fél, akinek valamely hivatalos iratot kézbesítettek, és aki arra hivatkozik, hogy az ellenérdekű fél tudott például a tartózkodási helyéről és ezért az ügyész részére történt kézbesítés érvénytelen, állítása alátámasztására bizonyítékot köteles csatolni. A bizonyítási teher ezért azt a felet terheli, akinek a hivatalos iratot kézbesítették (Iefoglalással foglalkozó bíró, Gent, 2008. március 18., R.W. 2010-2011., 124.).

- A végrehajtói kézbesítés különös szabályai (az igazságügyi törvénykönyv 41. és 42. cikke).

- A vagyonkezelővel rendelkező személyek tekintetében az iratot ezeknek a személyeknek, illetve ezekkel a személyekkel, valamint a vagyonkezelő lakóhelyén vagy tartózkodási helyén kell kézbesíteni, illetve közölni, amennyiben a kézbesítés vagy közlés kapcsolódik a vagyonkezelő feladatköréhez (a polgári törvénykönyv 499/12. cikke).

Levelezési cím: A „levelezési cím” valamely természetes személy népszerűségi nyilvántartásban rögzített azon címét jelenti, amelyet e személy elsődleges tartózkodási helyeként bejegyeztek, vagy valamely jogi személy címét jelenti, amely címre az érintett természetes vagy jogi személy engedélyével egy állandó tartózkodási hellyel nem rendelkező természetes személyt nyilvántartásba vettek (a természetes személyek nemzeti nyilvántartásáról szóló 1983. augusztus 8-i törvényt módosító, a népszerűségi nyilvántartásokról, személyazonosító igazolványokról, külföldi állampolgárok személyazonosító igazolványairól és tartózkodási okmányairól szóló (2015. augusztus 31-én módosított) 1991. évi július 19-i törvény [*Loi du 19 juillet 1991 relative aux registres de la population, aux cartes d'identité, aux cartes d'étranger et aux documents de séjour et modifiant la loi du 8 août 1983 organisant un Registre national des personnes physiques (dans sa teneur modifiée au 31 août 2015)*] 1. cikkének (2) bekezdése).

Az állandó tartózkodási hellyel nem rendelkező személy valamely másik személy lakcímét használja. Az a személy, aki engedélyezi valamely természetes személy számára, hogy a lakcímét levelezési címként használja, vállalja, hogy ingyen továbbít minden hozzá megküldött iratot (például postai küldeményt). Ezen túlmenően bizonyos juttatások (amelyek hivatalos címet igényelnek) (például családi támogatások, munkanélküli ellátások, szociális ellátások) levelezési címre is küldhetőek (a társadalmi integrációval kapcsolatos kifizetésekhez ugyanakkor nincsen szükség levelezési címre!).

Az alábbi (állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező) személyek használhatnak levelezési címet:

- mobil otthonokban (például hajón vagy lakókocsiban) élő személyek (nem tartoznak azonban ide a lakókocsiparkok);
- olyan személyek akik egy évet meg nem haladóan tanulmányi vagy üzleti úton távol vannak;
- polgári és katonai fegyveres erők külföldön állomásozó személyi állománya és a családtagjaik;
- olyan személyek, akik anyagi okokból nem rendelkeznek, illetve már nem rendelkeznek tartózkodási hellyel.

A szociális szolgálat hivatala (*Centre public d'aide sociale*) vagy valamely természetes személy levelezési címet biztosíthat.

Amennyiben valamely személy levelezési címmel rendelkezik, a bírósági végrehajtó valamennyi iratot erre a címre kézbesíthet, szemben a kézbesítési cím fent meghatározott fogalmával: a bírósági végrehajtó arra a címre csak azzal a jogüggyel/eljárással összefüggő iratokat kézbesíthet, amelyek tekintetében a kézbesítési cím kijelölésre került.

A bírósági végrehajtó ugyanakkor nem fogadosíthat lefoglalást a levelezési címen (a levelezési címmel rendelkező személy terhére), hiszen úgy tekintik, hogy az érintett személynek nincsenek saját vagyontárgyai az adott címen.

b) Értesítés

46. cikk (1) bekezdés [..].

„A nyomtatott formában, ajánlott levélküldeményként megküldött bírósági iratot a postai szolgáltató személyesen vagy pedig a 33., 34., 35. és 39. cikkben meghatározott lakóhelyén adja át a címzett részére. Az a személy, akinek a levelet átadják, aláírja és dátummal látja el a tértivevényt, amelyet a postai szolgáltató visszajuttat a feladó számára. A postai alkalmazott az aláírás bármely megtagadását a tértivevény alján rögzíti.

Amikor az ajánlott levélküldeményként megküldött bírósági iratot a címzett részére nem tudják személyesen vagy a lakóhelyén átadni, a postai alkalmazott kézbesítési értesítőt helyez el. A levelet nyolc napig tartják a postán. A fenti határidő alatt a levelet a címzett vagy az írásban megfelelően meghatalmazott képviselője veheti át.

Amennyiben azonban a címzett a postai küldeményei átirányítását vagy a postahivatalban való tartását kérte, e kérés hatályának fennállása alatt a levelet továbbítják vagy a címzett által megjelölt címen tartják.

A csődbe jutott személy részére címzett levelet a vagyonfelügyelőnek adják át.

A (3)-(5) bekezdés alkalmazásának szabályait a Király állapítja meg.

...

46. cikk (4) bekezdés Az igazságügyért felelős miniszter meghatározhatja azokat a kézbesítési formákat és előírásokat, amelyet a könyvelt bírósági irat megküldésekor be kell tartani. Külföldre címzett küldemény esetében a könyvelt bírósági irat helyébe ajánlott postai küldemény lép, a nemzetközi egyezményekben meghatározott iratvábbítási módszerek, valamint a (2) és (3) bekezdésben foglalt rendelkezések sérelme nélkül.

Amennyiben ahhoz az egyik felperes vagy kérelmező, a bíróság előtti első megjelenés időpontjáig, a keresetben vagy a kérelemben, vagy pedig írásban hozzájárul, a szóban forgó intézkedések megtételéért felelős fél kérésére a bírósági iratok ajánlott küldeményként történő megküldése helyébe végrehajtói kézbesítés lép.

46. cikk (1) bekezdés Amennyiben a kézbesítés kizárólag egyszerű levélküldemény útján, olyan fél részére történik, akinek a képviselőjében a 728., 729. vagy 729. cikk (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban ügyvéd jár el, és az ügyvéd elmulasztotta bejelenteni a bíróság hivatalának a 729. cikk (1) bekezdése szerint, hogy felhagy az említett fél képviselőjével, az iratot a szóban forgó ügyvéd részére egyszerű levélküldemény útján kézbesítik.

Az igazságügyi törvénykönyv 32b. cikke az igazságügyi rendszer számos szereplője vonatkozásában megteremti a közöttük folyó kapcsolattartás és tájékoztatás jogi kereteit.

6 Polgári eljárásokban megengedett-e az elektronikus iratkézbesítés (bírósági vagy bíróságon kívüli iratok elektronikus távközlési eszközök – például e-mail, internetalapú biztonságos alkalmazás, fax, sms stb. – útján történő kézbesítése)? Ha igen, milyen típusú eljárások esetében vehető igénybe ez a kézbesítési mód? Vonatkoznak-e korlátozások az iratkézbesítés e módjának hozzáférhetőségére/igénybevételére attól függően, hogy ki a címzett (jogi szakember, jogi személy, vállalkozás vagy egyéb gazdasági szereplő stb.)?

Az iratok elektronikus kézbesítésére szolgáló rendszert a közeljövőben fogják bevezetni. A vonatkozó jogszabályi háttér már megalkották, az azonban még nem lépett hatályba. A bírósági végrehajtók a polgári és büntető ügyekben választhatnak, hogy a hivatalos irataikat elektronikusan vagy pedig személyesen kézbesítik. A territorialitás elve továbbra is irányadó.

A kézbesítés a gyakorlatban a hatóságok által előírt hivatalos elektronikus levélcímre vagy a választott elektronikus kézbesítési címre történik. A választott elektronikus kézbesítési címre történő kézbesítéshez a címzettnek az elektronikus személyazonosítóján (e-ID) keresztül kifejezetten hozzá kell járulnia.

7 „Helyettesítő” kézbesítés

7.1 E tagállam joga alapján megengedettek-e más kézbesítési módok olyan esetekben, amikor nem lehetett kézbesíteni az iratokat a címzettnek (pl. otthoni címre küldött értesítés, vagy végrehajtói irodába, illetve postai vagy hirdetményi úton történő kézbesítés)?

A belga jog az iratküldés számos módját szabályozza (lásd az 5. kérdésre adott választ).

A bírósági iratok megküldésére általában bírósági végrehajtó igénybevételével kerül sor.

Az igazságügyi törvénykönyv 32. cikkében foglalt meghatározás szerint a kézbesítés „az irat eredeti vagy másolati példányának átadását” jelenti; arra bírósági végrehajtó igénybevételével vagy jogszabályban meghatározott esetekben a jogszabályban előírtak szerint kerül sor.

A jogszabályok ugyanakkor olyan eseteket is meghatároznak, ahol az iratokat elegendő **hagyományos úton kézbesíteni**.

Az igazságügyi törvénykönyv 32. cikke szerint a hagyományos kézbesítés „az eljárási irat eredeti vagy másolati példányának megküldése postai szolgáltató útján vagy elektronikus levélként az elektronikus levélcímre vagy, jogszabályban meghatározott esetekben, telefax útján vagy a jogszabályban előírt módon”.

A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkezelés”) szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 14. cikke szerint az irat postai szolgáltatások útján történő kézbesítését „tértivevényes ajánlott levélben” kell foganatosítani.

1. A kézbesítés fő formái

a) Személyes kézbesítés (az igazságügyi törvénykönyv 33-34. cikke)

Az igazságügyi törvénykönyv 33. cikke szerint „a személyes kézbesítés során az irat másolati példányát közvetlenül a címzett részére adják át”. A személyes kézbesítés szempontjából nincsen jelentősége annak, hogy a bírósági végrehajtó hol találja meg a címzettet. Amennyiben a címzett megtagadja az irat másolati példányának átvételét, a bírósági végrehajtó ennek tényét rögzíti az eredeti iraton, az irat pedig személyesen kézbesítettnek minősül.

Az igazságügyi törvénykönyv 34. cikke hozzáteszi, hogy „jogi személy esetében az irat akkor tekintendő kézbesítettnek, ha az irat másolati példányát a jogi személy bírósági eljárásban való képviselétét – jogszabály, alapító okirat felhatalmazása alapján vagy a képviseleti jogosultság megfelelő átruházása révén – ellátni jogosult képviselője vagy munkavállalója részére adták át, akkor is, ha a képviselést közösen jogosultak gyakorolni”.

b) Kézbesítés a lakcímen (az igazságügyi törvénykönyv 35. cikke)

Az igazságügyi törvénykönyv 35. cikke szerint „amennyiben az iratot nem lehet személyesen kézbesíteni, a kézbesítésre a címzett lakóhelyének vagy, lakóhely hiányában, a tartózkodási helyének címén kerül sor, jogi személy esetében pedig a székhelyének vagy ügyintézési helyének címén”. Az irat másolati példányát a címzett hozzátartozójának, apósának vagy anyósának, munkavállalójának vagy tisztviselőjének kell átadni. Tizenhatodik életévét be nem töltött gyermek részére nem adható át...”

Az igazságügyi törvénykönyv 36. cikke szerint lakóhely „amit a népességi nyilvántartásban szereplő személy elsődleges címeként bejegyeztek”, míg a tartózkodási hely „bármely egyéb létesítmény, például ahol a személy irodával rendelkezik, illetve üzleti vagy ipari tevékenységet végez”.

c) Kézbesítés a hivatalos irat másolati példányának elhelyezésével (az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (1) bekezdése)

Az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben az iratot nem lehetett személyesen vagy a lakóhely címén kézbesíteni, „a bírósági végrehajtó a kézbesítést úgy foganatosítja, hogy a hivatalos irat másolati példányát lezárt borítékban elhelyezi a címzett lakóhelyének vagy, lakóhely hiányában, a tartózkodási helyének címén”. A borítékban fel kell tüntetni az igazságügyi törvénykönyv 44. cikkének (1) bekezdésében előírt bizonyos információkat.

Az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (1) bekezdése előírja továbbá, hogy: „A bírósági végrehajtó legkésőbb a hivatalos irat kézbesítését követő első munkanapon aláírt levelet küld a címzett lakóhelyére, lakóhely hiányában pedig a tartózkodási helyére. A levél tartalmazza a kézbesítés napját és időpontját, valamint tájékoztatást nyújt arról, hogy a címzett a hivatalos irattal megegyező másolati példányt az irat kézbesítésétől számított három hónapon belül személyesen vagy írásban megfelelően meghatalmazott képviselője útján átveheti a bírósági végrehajtó irodájában”.

d) Kézbesítési cím (kézbesítési megbízott) megjelölése (az igazságügyi törvénykönyv 39. cikke)

Az igazságügyi törvénykönyv 39. cikke értelmében „amennyiben a címzett kézbesítési megbízottat jelöl meg, a végrehajtói kézbesítést és a hagyományos kézbesítést a kézbesítési megbízott címén kell foganatosítani. A másolati példányt a kézbesítési megbízott részére történő személyes átadása személyes kézbesítésnek tekintendő. A kézbesítés nem lehetséges többé a kézbesítési címen, amennyiben a kézbesítési megbízott elhunyt, már nem ott lakik, illetve beszüntette az adott címen a tevékenységét”.

2. Értesítés tértivevényes ajánlott levélben

Amennyiben az iratot tértivevényes ajánlott levélben küldik meg, és a címzett a levélen feltüntetett címen nem található, az adott címen kézbesítési értesítőt helyeznek el. Ebben az esetben a levél – a visszaküldés napját nem beleszámítva – 15 napon belül vehető át a kézbesítési értesítőn megjelölt helyen vagy pedig azon a helyen, amelyben a postai szolgáltató és a címzett megállapodtak.

7.2 Más módok alkalmazása esetén mikor minősülnek kézbesítettnek az iratok?

Amennyiben az iratot tértivevényes ajánlott levélben küldik meg, és a címzett a levélen feltüntetett címen nem található, az adott címen kézbesítési értesítőt helyeznek el. Ebben az esetben a levél – a visszaküldés napját nem beleszámítva – 15 napon belül vehető át a kézbesítési értesítőn megjelölt helyen vagy pedig azon a helyen, amelyben a postai szolgáltató és a címzett megállapodtak.

Az irat **végrehajtói kézbesítése** esetén a kézbesítési igazoláson szerepelnie kell a kézbesítés napjának (az igazságügyi törvénykönyv 43. cikke).

Belgium az irat **hagyományos kézbesítése** esetében kétféle időpontot használ.

Az irat feladója és az irat címzettje vonatkozásában alkalmazandó időpontok egymástól eltérnek.

A feladó vonatkozásában a kézbesítés időpontja egybeesik a küldés időpontjával.

A belga igazságügyi törvénykönyv 53bis. cikke úgy rendelkezik, hogy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a címzetre vonatkozó határidők a levélnek a címzett lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy kézbesítési címén, amelyik alkalmazandó, történt átadása időpontját követő első napon kezdődnek.

7.3 Ha a kézbesítés másik módja az irat meghatározott helyen (pl. postahivatalban) történő letétbe helyezése, hogyan tájékoztatják a címzettet e letétről?

A hivatalos irat másolati példányának elhelyezésével történő **végrehajtói kézbesítés** tekintetében lásd fent: Kézbesítés a hivatalos irat másolati példányának elhelyezésével (az igazságügyi törvénykönyv 38. cikkének (1) bekezdése).

7.4 Mi annak a következménye, ha a címzett megtagadja az irat átvételét? Kézbesítettnek tekintendők-e az iratok, ha jogszerűtlenül tagadták meg az átvételt?

Az irat **végrehajtói kézbesítése** esetén a címzett a kézbesítés ellen nem tiltakozhat, kivéve ha az átvételt a fent említett 1393/2007/EK rendelet 5–8. cikkében foglalt indokra hivatkozással tagadja meg (fordítási követelmény).

Amennyiben az iratot **hagyományos kézbesítés** útján küldik meg, az igazságügyi törvénykönyv 53a. cikke úgy rendelkezik, hogy jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a címzetre vonatkozó határidők a levélnek a címzett lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy kézbesítési címén, amelyik alkalmazandó, történt **átadása** időpontját követő első napon kezdődnek. A címzettnek ezért nincsen lehetősége arra, hogy a tértivevényes ajánlott küldemény útján történt kézbesítés ellen tiltakozzon.

A tértivevényes ajánlott levélben történő kézbesítés címzettje ugyanakkor később vitathatja e kézbesítés érvényességét annak igazolásával, hogy az ajánlott levélen feltüntetett cím nem egyezett meg a lakóhelyének vagy tartózkodási helyének címével, vagy a kézbesítési címével. A bírósági végrehajtó általi kézbesítés ennél fogva nagyobb jogbiztonságot nyújt, mint a tértivevényes ajánlott levél útján történő kézbesítés. A végrehajtói kézbesítés során a bírósági végrehajtó ellenőrzi az átvevő címét a természetes személyek nemzeti nyilvántartásában. Az ajánlott levél útján történő kézbesítés időpontja továbbá nem állapítható meg kétséget kizáróan, ha a címzett a tértivevényen nem tüntette fel az átvétel időpontját vagy a tértivevényt nem írta alá amikor az ajánlott levelet (először) prezentálták a lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy kézbesítési címén, míg a végrehajtói kézbesítés időpontja mindig szerepel a kézbesítési igazoláson.

Emellett a fent említett 1393/2007/EK rendelet előkészítő munkáiból, különösen **az** a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló 2000. május 29-i 1348/2000/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, a Bizottság által 2005. július 11-én előterjesztett javaslat szövegéből egyértelműen kiderül, hogy a 14. cikk módosítása arra irányult, hogy „az összes tagállamban egységes szabályozást [vezessen] be a postai szolgáltatásokra [...] (tértivevényes ajánlott levél vagy hasonló) [...] Ez az előírás megfelelő mértékben biztosítja, hogy a címzett megkapja az iratot, és hogy erről megfelelő bizonyíték is rendelkezésre álljon”. A tértivevényre vonatkozó követelményt tehát arra szánták, hogy jogbiztonságot biztosítson a felek számára. Az említett előkészítő munkában foglaltak szerint nem állapítható meg, hogy a címzett „megkapta” az iratot, ha a tértivevényt nem írta alá. A belga igazságügyi törvénykönyv 53bis. cikkében elfogadott megoldás értelmében azonban a közlés már azzal megtörtént, ha az iratot „felkínálták” a címzett lakóhelyén, tartózkodási helyén vagy a kézbesítési címén, anélkül, hogy ehhez az irat tényleges átadására vagy a tértivevény aláírására szükség lenne.

8 Postai kézbesítés külföldről (a kézbesítési rendelet 14. cikke)

8.1 Ha külföldről érkező iratot postai úton kézbesítenek a címzettnek ebbe a tagállamba, és az adott helyzetben kötelező a tértivevény használata (a kézbesítési rendelet 14. cikke), akkor postai úton csak magának a címzettnek kézbesítik az iratot, vagy a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok értelmében ugyanazon a címen más személy részére is kézbesíthetik az iratot?

A postai szolgáltatásokról szóló 2007. április 27-i királyi rendelet (*Arrêté royal du 27 avril 2007 portant réglementation du service postal*) 1. cikke kimondja, hogy a könyvelt postai küldemény az ajánlott postai küldeményeket és az értékbiztosított postai küldeményeket foglalja magában.

A tértivevényes ajánlott postai küldemény főszabályként csak a címzettnek adható át a személyazonosságának ellenőrzését követően, a tértivevény aláírása ellenében (a 2007. április 27-i királyi rendelet 30., 53. és 54. cikke *a contrario*).

A 2007. április 27-i királyi rendelet 57. cikke ugyanakkor megállapítja, hogy „az olyan könyvelt postai küldemény, amelyen a címzés megjelöli a címzett kézbesítési megbízottját, átadható e megbízott részére”.

A 2007. április 27-i királyi rendelet 62. cikke kimondja, hogy „azok a személyek, akik az általános jogi rendelkezések alapján képesek átvenni a leveleket, a társaságok, szövetségek, szervezetek, cégek vagy egyesületek számára címzett levelek címzettjének minősülnek”.

A 2007. április 27-i királyi rendelet 58. cikke előírja, hogy „a tizenöt év alatti kiskorú gyermek részére címzett könyvelt postai küldeményt annak a személynek kell átadni, akinek a felügyelete vagy gyámsága alatt a gyermek áll”.

Végezetül a 2007. április 27-i királyi rendelet 65. cikke értelmében az ajánlott postai küldemény „átadható [...] a címzett megbízottjának [...] a postai küldemények átvételére hivatalos felhatalmazást adó postai meghatalmazás bemutatása esetén”.

8.2 E tagállam postai kézbesítésre vonatkozó szabályai értelmében hogyan teljesíthető a külföldről érkező iratoknak az 1393/2007/EK kézbesítési rendelet 14. cikke szerinti kézbesítése, ha a kézbesítési címen sem a címzett, sem az átvételre jogosult más személy (ha ez a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok alapján lehetséges – lásd fent) nem volt elérhető?

A postai küldeményt a megadott címre küldik, kivéve nyilvánvaló címzési hiba esetében (például hibásan írt utcanév, rosszul megadott házszám, egyértelműen téves irányítószám).

Amennyiben a címzett a megadott címen nem található, az ajánlott postai küldemény nem kerül átadásra, kivéve, ha a címzett átírási szolgáltatás igénybevételével a postai küldemények másik címre történő küldését kérte (a postai szolgáltatásokról szóló 2007. április 27-i királyi rendelet 51. cikke).

8.3 A postahivatal konkrét határidőt biztosít-e az iratok átvételére, mielőtt kézbesítetlenként visszaküldené azokat? Ha igen, hogyan tájékoztatják a címzettet arról, hogy a postahivatalban küldeményt vehet át?

A postai szolgáltatásokról szóló 2007. április 27-i királyi rendelet 60. cikke értelmében „amennyiben az ajánlott postai küldemény átadására tett kísérlet sikertelen volt, kézbesítési értesítőt kell elhelyezni. Ebben az esetben a postai küldemény – a visszaküldés napját nem beleszámítva – 15 napon belül vehető át a kézbesítési értesítőn megjelölt helyen vagy pedig azon a helyen, amelyben a [postai szolgáltató] és a címzett megállapodtak”.

A fenti hivatkozott 2007. április 27-i királyi rendelet 66. cikke a következőket mondja ki: „azokat a postai küldeményeket, amelyeket a címzett részére nem lehetett kézbesíteni, vissza kell küldeni a feladónak ... Az ajánlott postai küldeményeket mindig vissza kell küldeni”.

9 Van-e bármilyen írásbeli bizonyíték arra, hogy az iratot kézbesítették?

Az igazságügyi törvénykönyv 43. cikke a végrehajtói kézbesítés tekintetében előírja, hogy annak a személynek, akinek az irat másolati példányát átadják, alá kell írnia az eredeti iratot. Az aláírás megtagadása esetén a bírósági végrehajtó rögzíti ennek tényét a hivatalos iraton. A végrehajtói kézbesítésre vonatkozó bizonyíték tehát minden esetben rendelkezésre áll. A bírósági végrehajtó nyilvántartásával szemben nehéz kifogást előterjeszteni.

Közlés esetében természetesen rendelkezésre áll írásos bizonyíték, feltéve, hogy a közlés ajánlott postai küldemény útján történik. A 46. cikk a bíróság által foganatosított közlés esetében is megköveteli az átvételt igazoló bizonyíték meglétét. Ezt a bizonyítékot az ügy iratai között helyezik el.

10 Mi történik, ha a címzett valami probléma miatt nem kapja meg az iratot, vagy a kézbesítés jogsértő módon történik (például az iratot egy harmadik személynek kézbesítik)? Lehet-e mégis érvényes az irat kézbesítése (pl. lehet-e orvosolni a jogsértéseket) vagy ismételt meg kell kísérelni az irat kézbesítését?

Rendes körülmények között kicsit az esélye annak, hogy a címzett nem kapja meg a hivatalos iratot, tekintettel arra, hogy a belga jog szerint azt személyesen az érintett személy részére kézbesítik. Más szóval a bírósági végrehajtó az irat másolati példányát személyesen a címzett részére adja át. A jogszabályok ugyanakkor lehetővé teszik, hogy az irat harmadik személy részére történő kézbesítését (az igazságügyi törvénykönyv 35. cikke) vagy adott címen történő elhelyezését (38. cikk). Ilyen esetekben a végrehajtói kézbesítés még abban az esetben is teljes mértékben érvényesnek tekintendő, ha az iratot nem személyesen í címzettnek adták át. Azok a magánszemélyek, akik valamely hivatalos iratot a 35. cikk szerint átvettek, azonban a szóban forgó iratot nem továbbították a címzett részére, illetve a címzettet az átvételről nem tájékoztatták, e mulasztásukért polgári jogi felelősséggel tarthatnak. Ezek a rendelkezések igen jól működnek a gyakorlatban.

Nem lehet ugyanakkor kizárni annak lehetőségét, hogy az irat kézbesítése vagy közlése során mégis bekövetkezik valamilyen jogsértés (például a hivatalos irat nem tartalmaz bizonyos információkat). A nem szabályszerű kézbesítés vagy közlés azzal az eljárásjogi következménnyel jár, hogy az eljárási iratot semmissé nyilvánítják. A semmisségre vonatkozó szabályokat az igazságügyi törvénykönyv 860–866. cikke tartalmazza.

Összegzésképpen érdemes megjegyezni, hogy a semmisséget előidéző személyek felelősségre vonhatók, amennyiben felmerül, hogy annak előidézése nekik felróható.

11 Kell-e fizetnem az irat kézbesítéséért, és ha igen, mennyit?

A bírósági végrehajtó díjazásra jogosult, melynek mértékét az igazságügyi törvénykönyv 522. cikkének (1) bekezdése szabályozza.

A figyelembe veendő pontos díjakat a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági végrehajtói szolgáltatásokért fizetendő díjakról és egyes költségek megtérítéséről szóló, 1976. november 30-i királyi rendelet (*Arrêté royal du 30 novembre 1976 fixant le tarif des actes accomplis par les huissiers de justice en matière civile et commerciale ainsi que celui de certaines allocations*) szabályozza , http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&cn=1976113030&table_name=loi).

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 19/12/2018